

Dagsordenen for næste Møde, i Morgen Kl. 1, vil være:

1) Fortsættelse af 1ste Behandling af:

„Forflag til Lov om Fæstes Overgang til Selveiendom.“

2) Første Behandling af:

„Forflag til Lov for Færverne om Proclamata i Boer.“

3) Første Behandling af:

„Forflag til Lov, angaaende de i Stokhuset tilbageværende Fangers Overførelse til Tugthuset.“

Mødet hævet Kl. 4^{1/2}.

Fjortende Møde.

Torsdagen den 21de Octbr.

Forhandlingsprotokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Formanden: Det første Nummer paa Dagsordenen er: Fortsættelse af den igaar afbrudte første Behandling af Forflag til Lov om Fæstes Overgang til Selveiendom.

Rigsdagsmanden for Ringkjøbing Amts 1ste Valgkreds har Ordet.

S. Jørgensen: Hvad denne Sag i sin Almindelighed angaaer, skal jeg kun udtale, at jeg idetmindste stærkt kunde ønske Underdanighedsforholdet afløst. Det betegnes, saavidt jeg veed, i Fæstebrevet med de Ord: „hørig og lydlig“. Det forekommer mig, at dette Underdanighedsforhold staaer i en skarp Modsetning

til vore øvrige Forfatningsforhold, og at det maa lede til en af de to Ting, enten til krybende Underdanighed eller til et spændt Forhold, hvilke tvende Ting ere lige lidet ønskelige for begge Parter. Med Hensyn til hvad den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) udtalte igaar, da skal jeg bemærke, at jeg meget maa beklage, at han denne gang ledsagede et Arbejde, hvori han tidligere har taget Deel eller idetmindste understøttet med sin Stemme, med en bitter Spot. Jeg kan godt forstaae, at dette Spørgsmaal, naar det bliver holdt svævende, kan tjene til et Foreningspunkt imellem to Grupper, som jeg her ikke videre vil inklude mig paa at betegne ved Navn, og forsaavidt disse Meninger og deres Organer i Pressen kunne fortjene Navn af den offentlige Mening, saa kan jeg være ganske enig med ham i, at den offentlige Mening er bestemt imod Forflaget i den foreliggende Skikkelse; men, naar man tager den offentlige Mening i en anden og mere udstrakt Betydning, og navnlig billedlig betegner den med de Ord, som man kalder: „Hr. Sørensen“, saa troer jeg ikke, at den Betragtning vil holde Stik, at den offentlige Mening er bestemt imod et saadant Forflag.

Det var egentlig en Udtalelse af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Bliren-Fincke), der bragte mig til at begjære Ordet, en Udtalelse, hvoraf jeg fik det Indtryk, at det vidnede om en stærk Interesse for Sagen og en varm Kjærlighed for den Nation, i hvis Folkething han har Sæde. Han kom derved til særlig at omtale Bonden som Stand, og jeg kan ikke sige Andet, end at jeg var meget tilfreds med den meget lovende Begyndelse; men desto værre kan jeg ikke sige det Samme med Hensyn til Slutningen af denne Udtalelse. Hvis jeg ikke har misforstaaet den, saa sagde han iblandt Andet: Bonden er Aristokrat og ikke fristudet. Hvis der ved Aristokrat skal forståes, at han i den Grad holder paa nedarvede Skikke og egen Interesse, at han ikke kan underkaste sig de Forandringer, som vor Forfatning nødvendigvis fører med sig, og dersom der ved Ordene „ikke fristudet“ menes, at han ikke ønsker alle berettigede In-